

Seletuskiri Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbelistest vahenditest raha eraldamiseks Kliimaministeeriumi valitsemisalale küttimistoetuste maksmiseks, seirevõimekuse tugevdamiseks ja söötmiskohtade registri arendamiseks

1. Sissejuhatus

07.05.2026 oli VV erakorralisel kabineti nõupidamisel arutlusel meetmed sigade Aafrika katku leviku (edaspidi SAK) edasiseks tõkestamiseks ning selleks täiendavate vahendite eraldamine VV reservist.

Vabariigi Valitsuse 07.05.2026 istungi otsusega kiideti heaks tegevuste loetelu, milleks nähti VV reservi sihtotstarbelistesse vahenditesse Kliimaministeeriumi valitsemisala vajadusteks 2026. aastasse ette 350 000 eurot küttimistoetuste maksmiseks, seirevõimekuse tugevdamiseks ja söötmiskohtade registri arendamiseks.

Taotluse ja seletuskirja koostasid Kliimaministeeriumi metsaosakonna jahinduse nõunik Aimar Rakko (aimar.rakko@kliimaministeerium.ee; +372 6269104) ja finantsosakonna nõunik Liivi Fuchs (liivi.fuchs@kliimaministeerium.ee; +372 5388 5387).

2. Taotluse sisu

Küttimistoetuse eesmärk on suunata metssigade küttimine eelkõige kõrgema SAK riskiga piirkondadesse ning suurendada küttimisintensiivsust just suvekuudel (juuni, juuli, august). Kõrgendatud toetust makstakse sigalate ja seemendusjaamade ümbruses, kus metssigade arvukuse vähendamine aitab vähendada SAK leviku riski seafarmidesse.

Lisaks suunatakse osa küttimistoetust ka väljapoole kõrge riskiga tsoone. Üleriigiline madalama määraga toetus aitab hoida küttimisaktiivsust kogu Eestis, vältida küttimissurve ebaühtlast jaotumist ning toetada metssigade üldise arvukuse vähendamist. Toetust makstakse piiratud mahu ka Hiiumaal, et vältida olukorda, kus mandril rakendatavad toetused mõjutavad metssealiha turgu ja vähendavad sealsete jahimeeste motivatsiooni metssigu küttida.

Küttimistoetus jahimeestele on oluline meede just suvekuudel metssigade küttimise intensiivistamiseks. 2025. aastal rakendati meedet 6 nädalat (periood 29.08.2025 - 05.10.2025) ning sellel ajal kütiti 2047 metssiga, mida oli aasta varem sama perioodiga võrreldes ca 1000 isendit rohkem. Kui küttimistoetus lõppes, langes ka küttimise intensiivsus ca 23%.

2026. aasta eesmärk on perioodil juuni-august küttida kokku vähemalt 4650 metssiga. See tähendaks suvekuudel keskmiselt 1550 kütitud metssiga kuus ehk ligikaudu 1,3–1,4 korda suuremat küttimist võrreldes senise tasemega. Arvestades, et metssigade arvukus on SAK leviku tõttu hinnanguliselt umbes 25% väiksem kui aasta varem, tähendab see tegelikkuses ligi kahekordset suhtelist küttimissurvet võrreldes eelmise aastaga.

Lähtuvalt SAK olukorrast võidakse toetuse maksmist pikendada. Otsus toetuse jätkamise kohta tehakse augusti keskel. Toetuse rakendamiseks on Kliimaministeeriumil toimiv süsteem koostöös SA Keskkonnainvesteeringute Keskusega välja töötatud. Küttimistoetuse meetme kuludeks on planeeritud **270 000 eurot**, sh toetusteks 240 000 eurot ja jagamisega seotud halduskuludeks kuni 30 000 eurot.

Lisaks kütthinistoetustele panustatakse SAK tõrjes drooniseire võimekuse suurendamisse ning Jahinduse Infosüsteemi (edaspidi JAHIS) arendamisse.

Drooniseire eesmärk on parandada metssigade avastamist eelkõige sigalate ümbruses ning suurendada nende operatiivset küttimist kõrge riskiga piirkondades. Selleks koolitatakse droonioperaatoreid, laiendatakse drooniseire võimekust. Drooniseire võimekuse suurendamiseks on planeeritud **60 000 eurot**, sh koolitusteks 4 500 eurot ja seirelendudeks 55 500 eurot.

JAHISe arenduste eesmärk on parandada jahindusandmete kvaliteeti, ajakohasust ja operatiivset liikumist. Arendatakse metssigade peibutussöötiskohtade iseteeninduslikku registrit, kus süsteem kontrollib automaatselt piirangute täitmist ning võimaldab jahimeestel teha muudatusi ööpäevaringselt. Metssigade peibutussöötiskohtade registri arendamine on oluline, kuna söötiskohtade paiknemine mõjutab otseselt metssigade liikumist, arvukust ja SAK leviku riski. Automaatsete kontrollide ja ajakohaste andmete abil on võimalik tagada piirangute parem järgimine ning vähendada riski, et söötiskohad paiknevad keelatud või kõrgendatud ohuga piirkondades. Samuti arendatakse küttimiskoha täpse märkimise lahendusi ning parandatakse andmete liikumist Põllumajandus- ja Toiduametile ja Keskkonnaametile, et toetada kiiremat reageerimist ja SAK tõrje meetmete rakendamist. JAHISe arendamiseks on planeeritud **20 000 eurot**.

Eelnevast tulenevalt taotleb Kliimaministeerium Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbelistest vahenditest **350 000 euro** eraldamist tulemusvaldkonda „Kliima, energeetika, elurikkus“, „Elurikkuse, metsanduse ja keskkonnakorralduse programmi“, „Metsanduse ja jahinduse arengu suunamine“ programmitegevusse.